
COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE
cpsf.info
COLECȚIA „POVESTIRI
ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE”
305

305

VIOREL BURLACU

alo, poliţia? arestaţi raza albastră!

VALERIAN AGALOPOL

AVENTURA LUI GESS

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta desen: VICTOR WEGEMANN
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC
Portret: ALEXANDRU DIACONU
Desene interioare: AUREL BUICULESCU

VIOREL BURLACU

S-a născut la 6 august în anul 1928 în Iași. Și-a continuat studiile superioare la București. In 1946 debutează cu versuri adunate în volumul „Orhideea neagră", iar în 1948 ia un premiu literar cu o piesă într-un act. Colaborează cu versuri, proză și reportaj la presa pentru copii și la emisiunile radiofonice, fiind printre cei care au inițiat „Ora școlii". În 1948 abandonează publicistica literară și se consacră graficii, căreia îi rămîne credincios pînă azi. Din 1954 semnează proză și poezie satirică în diferite publicații („Scînteia tineretului", „Urzica", „Flacăra" etc.) și la radio. Vădește o oarecare predilecție și pentru literatura pentru copii, dînd cîteva scenarii și scenete și o piesă premiată la concursul național de dramaturgie „Vasile Alecsandri".

In 1967, în Editura tineretului i se publică povestirea de aventuri „Rocada tragică" și urmează să-i apară o piesă în trei acte pentru tineretul școlar.

In genul nostru, Viorel Burlacu debutează cu romanul pe care îl oferim cititorilor începînd din acest număr.

Colecția „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Știința și Tehnica
Anul XIII — 1 august 1967

VIOREL BURLACU

ALO, POLIȚIA? ARESTAȚI RAZA ALBASTRĂ!

SCENARIU-ROMAN DE AVENTURI POLIȚISTO-ȘTIINȚIFICO-SATIRICO - FANTASTICE

O

Era o primăvară năvalnică, cu erupții floricole parcă unice, cu o căldură văratică și cu un cer senin care ar fi inspirat spre poezie pe cel mai sobru savant.

Călătoream spre Gibraltar pe coasta Europei, venind dinspre nord. Plecasem în plin ger arctic, și acum, doar la două săptămîni de la îmbarcarea în Hamninberg, sărbătoream primăvara. Petrecusem toată iarna în nordul înghețat, în parohia Vuokkiniemi din regiunea Mării Albe, unde îmi adunasem material pentru teza de doctorat pe care o intitulasem: „Controversata origine a epopeii Kalevala". Voiam să adaug, în felul meu, un modest omagiu la eforturile lui Elias Lönnrot și ale contemporanilor săi, care considerau că runele Kalevalei nu numai că s-au păstrat, ci au și luat naștere în sinul poporului karel.*

Timpul mă însoțea senin și călătoria cu „Fram" — iahtul pe care mi-l dăruise bătrînul Väinen, buna mea gazdă, omul care-mi va rămîne în amintire ca un prieten — era o binemeritată destindere.

---

* RUNE: balade populare, specifice folclorului și mitologiei karelo-finlandeze.

Țărmul, unde știam că voi primi toate desfătările pe care nu mi le îngăduisem în lunile cît durase documentarea, mă ispitea cu luminile lui multicolore. Totuși rezistam eroic. Mi-era dor de casă. Doar atunci cînd tînărul căpitan al iahtului hotărî o escală de trei zile într-un port mărunt de pe coastă pentru nu știu ce remedieri tehnice, am catadixit să cobor pe țărm și să fiu oaspetele unui hotel de mîna a doua care se chema totuși Luxor.

Se vede treaba însă că întîmplarea își făcuse alte planuri în ceea ce privește croaziera mea spre țară, pentru că din prima noapte intrai fără voia mea într-o aventură mai mult decît de necrezut.

Îmi luasem cina la barul de la parterul clădirii și urcasem să mă odihnesc în cameră. De jos mă urmăreau larma localului și ritmul îndrăcit al discului din tonomat. Uitîndu-mă în fugă la numărul ștanțat pe tăblița de alamă legată de cheie, intrai în încăperea cu numărul 9, fără să mă mir că ușa era descuiată. Am aprins lumina și nu mică mi-a fost uimirea cînd am constatat că era vorba de un apartament locuit, în care domnea o asemenea neorînduială de parcă cineva căutase cu deznădejde peste tot un ac de cravată pierdut. Am vrut să ies, să semnalez hotelierului încurcătura, dar în clipa cînd m-am întors spre ușă m-am pomenit față în față cu un individ care îndrepta spre mine un revolver destul de ciudat. Nu sînt de felul meu un tip fricos, dar nici un erou de romane polițiste, deprins cu fel de fel de figuri de judo și dotat cu un sînge rece exemplar. Așa că m-am retras cîțiva pași și m-am așezat destul de speriat pe marginea patului cu ochii țintă la necunoscut.

— Îmi pare bine că sînteți rezonabil, mi-a spus omul, într-un amestec ciudat de franceză, germană și engleză.

— De ce n-aș fi, de vreme ce ești așa de hotărît să stăm de vorbă, i-am replicat în același „limbaj", căutînd să par cît mai calm. O să-ți dai seama că ai greșit camera și o să pleci. Nu cred că te-am văzut vreodată în viața mea, așa

că dacă ai niște socoteli cu cineva nu le poți rezolva cu mine. Nu sînt acela pe care-l cauți.

Omul a zîmbit îngăduitor, asemenea unui pastor care știe perfect că binecredinciosul din fața lui are pe cuget cine știe ce păcat dacă l-a chemat să-l spovedească.

— Și zi, mon cher ami, nu ești dumneata acela ? Ai umor, domnule, și-mi placi, numai că aș vrea să-mi placi și mai mult. De aceea te sfătuiesc să-mi predai fără alte comentarii caietul cu însemnări.

L-am privit uimit și oarecum amuzat, pentru că, în afara unei mici serviete cu o pijama, cu o mașină de ras și cu alte mărunțișuri de toaletă, bagajul meu rămăsese pe iaht. Am ridicat din umeri, curios însă la culme să aflu care anume dintre datele culese de mine îl puteau interesa pe necunoscutul ce mi se prezentase într-un mod atît de puțin politicos, dar atît de categoric. I-am aruncat destul de demn servieta, iar el a prins-o cu dexteritate. A deschis-o cu o mînă și, dovedind din nou cît de puțin bun-simț avea, i-a răspîndit conținutul pe podeaua, curată de altfel, a camerei.

— L-ai lăsat în gară, la bagaje, este ?

— Nu, domnul meu, nu l-am lăsat în gară pentru bunul motiv că am descins în acest orășel pe altă cale, mai precis pe mare, așa că...

— Uite ce e, domnule, m-a întrerupt simpaticul meu interlocutor, jucîndu-se cu ciudatul pistol într-un fel care mă îngrijora sincer, nu cred că e nevoie să-ți dau cuvîntul de onoare ca să mă crezi că în general știu să-i fac pe oameni să vorbească în primele zece minute care se scurg de cînd le-am făcut cunoștința. Deci... caietul cu însemnări și devenim cei mai buni prieteni.

Nu știu cum s-ar fi terminat această conversație agreabilă dacă în acea clipă ușa n-ar fi fost deschisă fără zgomot, și un bărbat de talie mijlocie n-ar fi pătruns în cameră. Dintr-un pas a ajuns în spatele proaspetei și simpaticei mele cunoștințe și, cu o lovitură, probabil foarte dibaci țintită, l-a dărîmat pur și simplu la picioarele mele.

I-a luat din mînă pistolul, pe care l-a băgat într-un buzunar, a închis ușa și, scoțîndu-și pălăria, s-a apropiat de mine cu mîna întinsă :

— George Verban, obscur gazetar și cel mai uluit dintre toți locatarii acestui hotel sordid, rosti tînărul într-o engleză impecabilă.

M-am ridicat în picioare și i-am întins mîna, murmurîndu-mi la fel de nedumerit numele, neștiind cum să mă port în continuare.

— Cărui fapt datorez această dublă plăcere, am întrebat privind pe rînd corpul căzut și pe omul — de ce să nu recunosc — simpatic din fața mea. Și de ce sînteți cel mai uluit locatar din hotel ?

— Pentru că, domnul meu, nu știu ce căutați în camera mea. Pe dînsul, mai mult sau mai puțin îl așteptam. Dar dumneavoastră?

— Probabil că e o greșeală a hotelierului. Mi s-a dat aceeași cameră, am replicat eu necăjit că pot fi luat drept un intrus.

— Exclus, domnule, cheia e la mine. Iat-o, îmi arătă el o cheie de care se zbuciuma o tăbliță de alamă. Camera nouă, cheia nouă.

M-am uitat alarmat la cheia mea și m-a pufnit rîsul, gîndindu-mă la bătrînul Caragiale și la a sa „O noapte furtunoasă". Aveam camera 6. Intrasem ca ziaristul marelui nostru dramaturg într-o... curte străină. Bineînțeles că i-am cerut lui Verban cele mai sincere scuze, după care mi-am exprimat nedumerirea:

— Și totuși, de ce avea omul acesta nevoie de caietul meu de note? Sau e vorba de caietul altcuiva? Poate chiar de al dumneavoastră?

— Bineînțeles, domnule, că e vorba de un alt caiet. Și chiar de caietul meu de însemnări pentru care cineva ar da, cred, o sută de mii de mărci, sau de franci, sau de dolari, sau de lire.

— O avere pentru niște însemnări? O fi vorba, desigur, de o invenție și nu de un reportaj.

— Ba de un reportaj. Dar despre o invenție. Sînteți englez?

— Nu, domnule Verban, sînt român.

Omul izbucni în rîs.

— E un motiv de ilaritate faptul acesta? i-am replicat eu puțin șocat de veselia lui

— Îmi cer mii de scuze. N-am rîs de asta. Mi-am adus aminte de un compatriot al dumneavoastră, un scriitor care a tratat într-o piesă o întîmplare foarte asemănătoare cu a mea.

Am rîs eu de data asta cu gîndul la jovialul nenea Iancu și la încurcătura cu cheile.

— Vă referiți la Caragiale al nostru.

— Nu, mă gîndeam la Sebastian și la încurcătura cu articolul de ziar; la Afacerea Protar. Dar e timpul să părăsim acest loc, adăugă Verban și, dovedindu-se a fi și un om de acțiune, se aplecă și cu șnurul perdelei îl legă zdravăn pe cel amețit. Îmi pare rău că nu vă pot istorisi totul, dar timpul meu este extrem de prețios. Bănuiesc că individul nu e singur și vreau să părăsesc urgent acest orășel, în care mă simt oarecum amenințat. Cred că nici dumneavoastră nu sînteți în deplină siguranță aici, în hotel. Omul vă cunoaște și, pînă să vă stabilească adevărata identitate, ați avea plăcerea unei noi conversații cu el sau cu prietenii săi.

Avea dreptate. Mă voi înapoia pe iaht, renunțînd la escala pe care mi-o oferise căpitanul lui „Fram". Voiam tocmai să plec, cînd un gînd m-a oprit. Vechea și binecunoscuta noastră ospitalitate m-a îndemnat să spun :

— Domnule Verban, ce-ar fi să vă considerați invitatul meu. Am în radă un iaht unde nu vă va sicii nimeni, pentru că nimeni nu va bănui că sînteți acolo...

Și astfel se face că în noaptea aceea am devenit ascultătorul unei povești aproape neverosimile, pe care mi-a istorisit-o noul meu prieten, ziaristul. O întîmplare care s-a petrecut într-o singură noapte, toamna trecută, și pe care George Verban o avea scrisă într-un caiet voluminos cu coperte albastre.

Cînd și-a terminat lectura, mi-am exprimat nedumerirea :

— Faptele sînt clare, întîmplările la care ai participat s-au petrecut acum opt luni. De ce-i mai interesează caietul dumitale ? Și de fapt cine sînt cei care se dau în vînt după el ? Oamenii lui Rowen ?

— Nu, neprețuitul meu prieten. Poliția. Și, mai precis, noul comisar-șef Wim. Poliția vrea acest caiet. Este singurul document realizat pe date autentice, din care reiese cît sînt de nepregătiți pentru astfel de cazuri. Am vrut să-l public acolo, în țara unde s-au petrecut evenimentele, și au prins de veste. De aceea cutreieră după mine drumurile Europei și ale Americii.

— Bine, bine, și cît o să dureze cursa asta ? Ce ai de gînd să faci totuși cu el ? Nu-i mai simplu să renunți la publicarea lui ?

— Am și renunțat. Unul dintre colegii mei de facultate, azi regizor cinematografic, turnează o peliculă fidelă însemnărilor mele. Premiera filmului va avea loc în mai puțin de o lună. Atunci de-abia voi scăpa și eu de grijă și voi putea să dorm liniștit.

— Și fata ? Cu fata doctorului Stone ce s-a întîmplat ? Din finalul povestirii dumitale înțelesesem că se deschisese perspectiva unei idile între ziarist și ea.

— Camely. E o fată adorabilă. Joacă rolul principal în film.

— Și dumneata nu joci ?

— Nu ! Eu mă las fugărit de băieții aceia simpatici, a căror mostră am lăsat-o la hotel. Cîștig timp. Nimănui nu-i dă prin minte că în vremea asta Ervin turnează filmul.

— Platourile unde sînt ?

— Chiar pe insula unde e laboratorul doctorului Stone. Dar s-a făcut ziuă. Te las să admiri răsăritul de soare. Eu plec. La ora nouă am un tren spre nord.

Intr-adevăr, marea devenise strălucitoare. Prin hublou se vedeau căsuțele adormite de pe țărm, nimbate de o ceață viorie.

— Nu vrei să mai rămîi? l-am întrebat. Noi mai stăm aici două zile. Ai putea să te odihnești. De ce să te expui mereu pericolului?

— Care pericol? îmi replică vesel ziaristul. Inamicii mei sînt doar polițiștii unui stat civilizat. Nu vor îndrăzni să devină prea plictisitori. Să știi însă că mi-ai dat o idee pe care nu știu dacă pot îndrăzni să ți-o mărturisesc. Ți-e tare dor de România, nu-i așa? Vrei să ajungi cît mai repede acasă? Ai acolo, desigur, o nevastă brunetă, poate și un băiat la grădiniță...

L-am privit amuzat.

— Intr-adevăr, am acolo o nevastă care e însă blondă și un băiat care e flăcău în toată puterea cuvîntului. Bineînțeles că mi-e dor de ei. Totuși, ca să fiu sincer, ai reușit să mă ispitești. Vrei deci să pornim cu iahtul spre insula aceea.

George Verban zîmbi și dădu afirmativ din cap.

— Renunți să-i mai hărțuiești?

— Mă gîndesc că nu vor bănui niciodată că am plecat cu dumneata și că vor cerceta mai departe uscatul, alergînd după presupusa mea umbră.

— Deci, plecăm!

— Plecăm, dar peste două zile.

Am pornit însă în aceeași seară. Defecțiunea ivită s-a reparat mai repede decît socotise căpitanul lui „Fram". Și iată că astfel am schimbat itinerarul pe care mi-l propusesem. Peste o săptămînă ancoram într-un mic golf de pe o insulă artificială situată undeva în nordul Oceanului Atlantic, la intretăierea paralelei 51° cu meridianul 35°.

Am asistat la turnarea ultimelor secvențe ale filmului, ba chiar am jucat în rolul unui agent de poliție, teribil de neîndemînatic. Pelicula urmează să apară în curînd pe ecrane. M-am înapoiat în țară cu o întîrziere de o lună.

La despărțire, George Verban mi-a întins carnetul cu coperte albastre în care era scenariul filmului, spunîndu-mi:

— Ia-l! De acum nu mai reprezintă nici o tentație pentru cei din poliția metropolitană.

— Iți mulțumesc. Păcat însă... rostii eu cu un gînd ascuns, de care parcă mi-era puțin jenă.

— Te mănîncă stiloul? Ai vrea să-l traduci în românește. Zi că nu!

— Cum o să zic dacă m-ai prins?

— N-ai decît să-l traduci. Ți-l dăruiesc.

Și l-am tradus. Iată-l!

1

Ploaia deasă care începuse de dimineață n-avea de gînd să se oprească prea curînd. Palele mari de apă mătură șoseaua, iar șfichiul biciuitor al vîntului se năpustește asupra pădurii, smulgînd ultimele frunze de pe crengile amorțite de frig. Fulgere mari zdrențuie bezna, scurgîndu-se în paratrăsnetul vilei din apropiere, urmate de bubuitul surd al tunetului care despică liniștea monotonă a serii.

La umbra deasă a gardului viu, două siluete de bărbați așteaptă în ploaie. Veghea îndelungată n-a reușit să-i facă să-și caute adăpost la barul din apropiere.

— Mai aștept zece minute și, dacă nu vine, mă duc să iau un gin. Am înghețat al dracului, rostește cel mai înalt cu o voce domoală și obosită.

— De acord. Cînd te înapoiezi tu mă duc eu.

Și din nou liniștea copleșită de monotonia ploii se așterne peste tot. Timpul se scurge încet, îngrozitor de încet. *Lungul* vrea să se depărteze spre bar, dar o mașină stopează, scrîșnind în fața vilei. Cei doi tresar, apoi se depărtează încet unul de altul, luînd-o pe lîngă gardul care împrejmuiește clădirea. *Scundul* trece drumul și taie calea omului care coboară, un personaj impozant, cu o barbă asiriană.

— N-aveți idee cît o fi ceasul ? rostește tărăgănat *Scundul*, clătinîndu-se. Are un gin minunat, Abraham ăsta. Cred că m-am... turtit.

Omul care coborîse din mașină își privește în fugă ceasul și aruncînd un „opt și cincizeci și cinci" vrea să se departeze.

— Grazzia, signore *... dar un foc n-aveți ? Blestemata mea de brichetă s-a udat de tot, *sacramento !* insistă falsul bețiv, înjurînd.

Și în momentul în care omul, vizibil enervat, bagă mîna în buzunar după foc, o lovitură cruntă îl năruie în brațele agresorului. Un scurt fluierat se aude dinspre mașină, semn că și șoferul fusese făcut inofensiv. „Bețivul" își saltă ca pe un fulg povara și o așază pe canapeaua din spate a limuzinei elegante care strălucește în ploaie. Aici, un tampon îmbibat cu un narcotic face restul.

— Și acum, *carro bambino*, eu o să intru în vilă. Anunță-l pe Haar să vină să stea în mașină pentru orice eventualitate. O să pătrund în casă cu cartea de vizită a acestui prea stimat sir Lloyd Stephenson, rostește italianul, silabisind scrisul de pe un pătrat de carton scos din buzunarul victimei. Tu te duci și aștepți în fața ferestrei pe care ți-am indicat-o. În cîteva minute o să-ți arunc trupul fizicianului. Prinde-l cu atenție. Șeful ține foarte mult la sănătatea lui Stone. E ora nouă, adaugă și se depărtează grăbit spre vilă.

La cîteva momente după ce pătrunde în clădire, una dintre ferestrele întunecate ale clădirii ia o culoare albăstruie. Curînd, lumina difuză și neclară cuprinde ca o ceață ferestrele de alături, tot zidul.

2

Într-o încăpere somptuoasă, la cîteva sute de kilometri depărtare de locul unde se consumase micul incident de mai

---

* În limba italiană în original (n.t.)

înainte, pe o insulă de la intretăierea paralelei 51° cu meridianul 35°, un grup numeros de oameni sînt așezați în fotolii confortabile dinaintea unei mese și ascultă cu atenție cuvîntul unui bărbat înalt, bine făcut, cu fața zîmbitoare.

— Astăzi e o zi mare pentru mine, domnilor, și vreau să cred că va fi pentru noi toți. Vom asista la una dintre cele mai formidabile experiențe pe care știința le-a înregistrat vreodată. Este vorba, precum știți, de fabricarea uraniului pe cale sintetică, pornind de la elementul 243 supus acțiunii „razei albastre". V-am convocat aici pe dumneavoastră, care reprezentați tot ce are țara noastră mai avansat în materie de știință, pentru a viziona, pe acest ecran, întîmplările care se vor desfășura la mine acasă. Să nu vă surprindă faptul că voi fi și eu acolo. La sfîrșitul experienței vă veți da seama că umilul dumneavoastră coleg, doctorul în fizică Richard Stone, a găsit posibilitatea să rezolve în mod sui-generis problema ubicuității...

Și spunînd acestea, celebrul descoperitor al stonitului se așază în fotoliu și apasă o clapă indigo de pe tabloul de comandă care se află în fața lui.

În semiobscuritatea ce se instăpînește, pe luciul peretelui din față apar chenarele a opt ecrane de televiziune în culori.

— Domnilor, e ora nouă. Începe experiența secolului, iertați-mi lipsa de modestie.

3

Vila fizicianului Stone e cufundată în beznă. În camera ale cărei ferestre par învăluite într-o ceață albăstruie savantul, cufundat cu desăvîrșire în experiența la care lucrează, reușește cu greu să audă vorbele valetului care trebuie să repete a treia oară:

— Domnule doctor, sir Lloyd Stephenson așteaptă în hol.

Fizicianul, trezit parcă dintr-un vis, rostește:

— Stephenson? Ah, da! Să intre, să intre. Îl așteptam. Dă-i un halat albastru de protecție. Să vină mai repede. Tocmai începe reacția.

Curînd, în spatele doctorului Stone apare silueta sportivă a italianului, îmbrăcat într-un halat albastru.

— Bună seara, domnule Stone!

— Bună seara, sir, rostește fizicianul fără să ridice ochii de pe masa de experiențe... Apropiați-vă!... Să nu scăpăm nimic din măreția momentului. Despre ziua de astăzi va scrie istoria fizicii. Experiența e pe cale să-mi reușească. Priviți!

În clipa următoare elementul spre care savantul îndreptase fasciculul de raze albastre capătă o culoare violetă și un nimb de bronz pare că-l înconjură.

— Veniți mai aproape, sir...

Dar nu-și termină fraza. Cu un gest scurt, celălalt îl lovește în creștet, prăbușindu-l pe parchet. Îl ia repede în brațe și se apropie de geam. Dar cînd atinge ivărul ferestrei, un șoc puternic îl aruncă odată cu prețioasa povară la pămînt. Pentru aproape un minut rămîne paralizat. Dezmeticit, caută disperat o altă cale de ieșire, dar nici o ușă nu se desenează pe pereții netezi, fără zugrăveală ai camerei. Nici chiar ușa prin care pătrunsese în laborator. Din ce în ce mai disperat, intrusul îl zgîlțîie pe Stone, pu-

nîndu-i sub nas un flacon ciudat. Curînd, acesta deschide ochii, dar rămîne surd la toate întrebările și amenințările falsului Stephenson. Privirea i se fixează asupra aparatului generator de raze albastre care se răsturnase. Acul indicator al unui ceas atinsese cifra indicată cu roșu și urca mai departe. Cu un horcăit neomenesc, metalic parcă, Stone rostește cu greutate :

— Raza... raza albastră... Acul...

— La dracu cu toate razele tale... Spune mai bine cum ieșim de aici. Spune că altfel...

Un rîs nervos cutremură trupul fizicianului.

— Că altfel ce ?... Mă ucizi ?... Ești ridicol !... Ai să mori ca un șobolan. Raza nu mă părăsește. Vezi indicatorul ? Urcă, urcă... Cînd o să ajungă sus, gata !

Cuprins de spaimă, necunoscutul prinde din nou în brațe corpul lui Stone și aleargă nebunește prin odaie, răsturnînd cîteva stative cu eprubete. Biruindu-și teama, revine lîngă fereastră și, cu mîna fizicianului, încearcă s-o deschidă tocmai cînd acul atinge punctul maxim. Explozia unei butelii cu gaz strivește aerul din cameră, și trupurile celor doi sînt despărțite. Unul dintre corpuri e proiectat în fereastră. Sub greutatea lui, geamul cedează. După o fracțiune de secundă, lacul din apropiere începe să fiarbă și o nouă explozie dărîmă aripa opusă a clădirii.

★

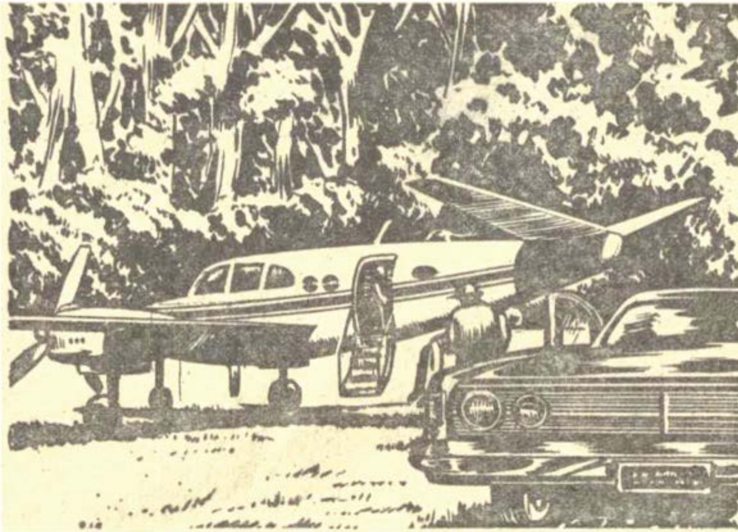
Liniștea și întunericul cuprind iarăși vila. Trupul rămas pe podea se agită cîteva momente, apoi înțepenește. Celălalt mai oscilează puțin pe pervazul geamului și cade afară pe un strat cu garoafe roșii.

Ca la un semnal, o umbră țîșnește de sub nucul mare din grădină, ridică trupul căzut și, în goană, sub palele de ploaie, fuge prin iarba udă spre gardul viu. Aici, ajutat de cineva de afară, trece prețioasa povară dincolo. Imediat apoi, două mașini rulează cu viteză uluitoare pe șoseaua dreaptă ca un fir de ață. La primul cot, acolo unde autostrada începe să însoțească apele înspumate ale marelui fluviu, primul vehicul, în care sînt trupurile adormite ale lui Lloyd Stephenson și ale șoferului său, se prăvălește în unda zbuciumată a rîului.

În a doua mașină, *Lungul* ia lent virajul, privind mulțumit trupul pe care-l culesese de pe stratul cu garoafe roșii și care acum se odihnea pe bancheta de alături. Apoi, mărindu-și viteza, mașina se pierde în noapte, spre nord.

În urmă, ecoul purtat de vînt tălăzuiește departe o bubuitură stranie. În jurul vilei, un mănunchi de raze albastre țîșnește spre boltă. Zeci de culori, de la albastru pînă la roșu, verde, violet, dau impresia unui incendiu neobișnuit, care se stinge brusc. Negura îmbracă iarăși vila. Ploaia a stat.

După zece minute de mers cu o viteză fantastică, *Lungul* virează la dreapta pe un drum de țară. Mașina ajunge curînd într-o pădurice și se strecoară printre pomi pînă îi apare în față un mic aerodrom. Nu departe se ghicește silueta cenușie a unui avion trimotor care pare să-l aștepte. Cu trupul celui răpit în brațe, *Lungul* urcă în grabă pasarela. O mînă înmănușată îl ajută să pătrundă în burta aparatului și imediat un uruit puternic umple zarea.

Crengile pomilor se zbucium în torentul de aer iscat de elicele puternice.

Aparatul rulează de-a lungul pistei de iarbă și curînd ia înălțime, topindu-se în umbra mare a nopții.

4

Întins în fotoliu, detectivul Green citește o revistă satirică ilustrată, fumîndu-și liniștit țigara. În sfîrșit, e liber. Limpezise destul de anevoie cazul încurcat al asasinării avocatului Raab de către propriul său fiu și detectivul primise opt zile de concediu binemeritat. O săptămînă și o zi de odihnă în care nu voia nici măcar să gîndească.

— E plictisitor, rostește el tare, mîngîind blana roșcată a pisicii siameze, dar e colosal de agreabil să n-ai nici o activitate după atîtea peripeții. Să stai opt zile în pat ori în fotoliu, să citești reviste, să bei citronadă și să dormi e tot ce-și poate dori un detectiv. Ca un pisoi, nu, Gladys ? Și nici măcar să nu răspunzi la telefon. Ba chiar s-o neglijezi și pe micuța Alice, care ți-ar putea face o vacanță plăcută. Pur și simplu, dispărut pentru toată lumea.

Pisica îi răspunse cu un căscat și, ca un făcut, chiar atunci, soneria stridentă a telefonului țîrîie o dată, de două ori, de trei ori. Iritat, Green ridică receptorul și răspunde cu voce pițigăiată :

— Alo ! Da, casa Green. Poftim ?... Nu. Domnul detectiv nu e acasă... Îmi pare rău, desigur c-ar fi primit invitația la banchetul dat de dumneavoastră în cinstea tinerelor fete. A, da, un caz dificil l-a solicitat în altă

ţară... Se înapoiază peste exact opt zile.

Rîzînd, detectivul pune receptorul telefonului în furcă şi se trînteşte satisfăcut în pat. Peste un minut însă, telefonul zbîrnîie iar. Îl lasă să sune o vreme, apoi, agasat, ridică totuşi receptorul. Răspunde cu aceeaşi voce piţigăiată, amuzat de joc şi sigur că mica stratagemă îi va reuşi din nou :

— Alo ! Cum ?... Care soţie ?... Eu, domnule comisar, îşi coboară detectivul glasul, mă iertaţi ! Vreau să scap de telefoane nedorite... Nu, nu de dumneavoastră... şi, în timp ce vorbeşte, chipul lui Green capătă o expresie de enormă plictiseală. Parcă mi-aţi dat opt zile de concediu şi azi de-abia e prima jumătate de zi. Oricît de interesant ar fi, vreau să mă odihnesc... Ei bine, fie... Daţi-mi legătura să ascult !

La celălalt capăt al firului o bandă de magnetofon începe să ruleze, şi Green aude astfel comunicarea pe care poliţia districtuală o primise cu trei minute înainte din partea unei femei :

— Alo ! Poliţia ! ?

— Da. Poliţia. Cine e la telefon ?

— Aici BH 773—1—812.

— Un moment, vă chemăm...

Se aud întîi cîteva păcănituri, apoi vocea ofiţerului de serviciu :

— Alo ? BH 773—1—812 ?

— La telefon fiica fizicianului Stone... Veniţi de urgenţă la vila noastră. A avut loc o explozie care a dărîmat o parte din clădire. Nu pot intra în laboratorul din cealaltă aripă, iar tatăl meu nu-mi răspunde la televideofon. E cu el şi sir Lloyd Stephenson... Ştiu doar că astă seară la ora 21 făcea o experienţă decisivă... Alo, poliţia ? Arestaţi raza albastră !

— Poftim ? ! Care rază albastră ?

Green sare în sus : cunoştea povestea „razei albastre". Ştiau de ea doar patru oameni din poliţie. Detectivul îi aprecia uriaşa însemnătate ştiinţifică.

— ...toate semnalele de alarmă au fost scoase din funcţiune, continuă vocea fetei. Aparatele de televiziune au prins cîteva umbre furişîndu-se prin iarba grădinii... Arestaţi „raza albastră" !

Ca o furtună, Green se îmbracă, uitînd de cele opt zile de concediu şi, după un minut, „Jaguarul" său vernil zboară spre vila fizicianului, unde urmează să se întîlnească cu brigada mobilă compusă din comisarul Wim, sergentul Max şi cîţiva agenţi.

5

Elvis Rowen, preşedintele lui „National Uranium" îşi ia tacticos gustarea. Prin fereastra enormă se vede dansul multicolor al reclamelor. Bîndu-şi obişnuitul lapte bătut, impozantul personaj, un om voluminos, distins, de vreo cincizeci de ani, cu privirea inteligentă, în care luceşte uneori o căutătură vicleană, răsfoieşte ziarele de seară. Telefonul secret zbîrnîie uşor şi vestea pe care Rowen o aude îl bucură imens.

— Toată atenţia, îşi previne el interlocutorul, toată discreţia. La ora nouă acţionezi conform primei variante. Apoi pleci în pătratul 16, unde te aşteaptă un avion trimotor. Ne întîlnim pe insulă la miezul nopţii.

Extrem de mulţumit, Rowen închide telefonul şi se cufundă

mai departe în lectură. Terminase tocmai de băut a treia sticluță de lapte bătut cînd o inserare din coloanele unei gazete de după-amiază îl face să tresară. Dă la o parte cu un gest energic tava cu mîncare și întinde pe birou ziarul. Mîna cu care urmărește rîndurile articolului tremură aproape imperceptibil. Articolul, al cărui titlu „Va reuși experiența doctorului Stone?" de-abia se vede printre celelalte titluri negre culese cu corp mare, îl face să scoată un mîrîit. Iritat, apasă butonul dictafonului:

— Cu Scott-Junior, domnișoară. Secretara formează numărul cerut. Ascultă, Scott, întreabă financiarul, a cui e inserarea cu Stone din pagina a 32-a a ziarului tău de astăzi?... Cum nu știi?... Bine, aștept... Trimite-l urgent la mine... Chiar acum. O, desigur, mă omor după stilul său... Are condei băiatul... Și, închizînd dictafonul, președintele lui „National Uranium", care trece drept unul dintre cei mai calmi oameni de afaceri din țară, începe să măsoare biroul de la un cap la altul. De pe ziarul căzut pe parchet îl săgetează parcă articolașul anonim: „Chimistul Stone lucrează la o îndrăzneață invenție. Este vorba de noua formulă chimică a insecticidului «Toxicol», care, în curînd *se va ieftini de zece ori*. Desigur că noul produs va da destulă bătaie de cap acționarilor trustului *National Toxic*, care, precum știm, e deținătorul *celui mai ieftin* insecticid de acest gen. Se așteaptă frămîntări la bursă. E colosal cum o biată muscă poate da atîta bătaie de cap posesorilor de acțiuni."

6

George Verban, un tînăr vioi, de vreo douăzeci și cinci de ani, care stă acum în fața lui Elvis Rowen, caută să realizeze în gînd toate legăturile posibile între uraniu și muște, între „National Uranium" și „National Toxic". Cu toate că bietul băiat e socotit destul de isteț, nu reușește să găsească nimic care să-l liniștească și să-i explice această convocare neașteptată.

— Ce știi dumneata despre doctorul Stone, tinere? rostește cu glas aspru financiarul. Dar, văzînd privirea liniștită a celuilalt, își îndulcește glasul. Spune-mi, te rog, mister Verban, ce și de unde știi?

— De unde? Simplu, am fost acolo.

— Dumneata? rostește parcă amuzat Rowen.

— Da, eu. Ce vi se pare de necrezut? Ziariștii intră peste tot...

— Cînd ai fost acolo?

— Zilele astea. Experiența pe care o făcea îi reușise a doua oară. Mi-a arătat o sumedenie de muște moarte. Un insecticid unic!

— Dă-l dracului de insecticid. Mai bine spune-mi cît?

— Cît ce?

— Tinere, cred că e inutil să-ți spun că n-are rost să te joci cu mine. Am posibilitatea să te strivesc fără nici un efort, dacă vreau. Dar eu întîi îți ofer. Aștept! Cît?

Mintea ziaristului lucrează cu înfrigurare. E convins acum că articolașul său răscolește unele dintre afacerile domnului Rowen. Dar pe care anume nu poate ști. Văzuse odată la o cinematecă filmul românesc „A-

facerea Protar" *, în care era vorba despre o încurcătură asemănătoare, ceea ce-i dă ideea să facă și el pe atotștiutorul.

— Dumneavoastră cît ziceți?

Rowen îl privește cu ochii mijiți.

— Cît? repetă el sec.

— Dumneavoastră cît ziceți? repetă și gazetarul.

— Să presupunem că aș semna un cec de zece mii...

— O, domnule Rowen, se poate? Aici e totuși vorba de muște...

— Douăzeci...

— Nici gînd

— Treizeci. Și, dacă nu primești, te poți căra...

După felul în care-și frămîntă mîinile se vede că ziaristul ar vrea bucuros să renunțe, dar jocul îl ispitește, creîndu-i chiar o ciudată stare de surescitare. Știe că-și joacă existența, totuși întinde coarda mai departe. Se ridică și, cu pași ușori, se îndreaptă spre ușă.

— Vă salut, domnule Rowen, și nu uitați. Noul produs „Toxicol" e de zece ori mai ieftin decît toate celelalte. Cumpărați acțiuni în stocuri industriale

Rowen se lasă în fotoliu.

— M-am convins că știi destul. Nu mă interesează de unde. Treaba ta. *Les affaires sont les affaires!*[1] Spune-mi ce pretinzi ca să taci?

— Să zicem... un ziar...

— Cum un ziar?

— Unul dintre ziarele dumneavoastră. Oricare dintre cele cu 24 de pagini. Aveți, îmi pare, vreo zece. Îmi dăruiți mie unul cu dedicație...

Rowen îl privește uluit.

— Ești nebun? Un ziar e o avere.

— Parcă afacerea asta cu muștele nu reprezintă o avere?

Pentru cîteva clipe, în birou se așterne liniștea. Financiarul se uită țintă în ochii ziaristului. Apoi o luminiță jucăușă i se aprinde în priviri.

— Fie, tinere! „Uranium Post" e al dumitale! Bineînțeles însă că vei lucra pentru mine.

— Îmi pare foarte rău, dar va fi un ziar neinfluențabil. Îi voi schimba și titlul. Chiar de mîine se va numi „Independent".

— Bine, Verban. Ai deci un ziar, ești director, o să ai mașină, altceva ce ți-ar mai trebui?

— Ar mai trebui ceva, domnule Rowen, rostește ziaristul.

Silueta masivă a președintelui societății „National Uranium" se ridică amenințătoare în picioare.

— Mai trebuie, continuă calm ziaristul, mai trebuie să fumăm o țigară și să semnăm un contract...

Rowen își cheamă secretara și dictează actul prin care George Verban este numit director al noului ziar „Independent". Apoi semnează documentul și un cec, și tînărul patron pleacă, zîmbind triumfător.

Rowen privește o clipă în urma lui, murmurînd: *„Rira bien qui rira le dernier"* *. Apoi apasă un buton. O voce jovială de bărbat se aude în cameră:

— *Jawohl, Herr Direktor!* **

— A fost la mine un anume George Verban, ziarist... Acum e în drum spre „Uranium Post", convins că-i va schimba titlul

* În românește în original (n.t.)
[1] În limba franceză în original (n.t.)

* Cine rîde la urmă rîde mai bine (în limba franceză în original — n.t.)
** În limba germană în original (n.t.)

în „Independent". Aş vrea să nu mai ajungă acolo.

— O.K. !

Şi, într-adevăr, George Verban, director cu contract al ziarului „Independent", nu mai ajunge la noua sa redacţie, dar din cu totul alte motive. Curios la culme şi hotărît să dezlege cît mai repede enigma în care intrase, porneşte în grabă spre vila doctorului chimist Edward Stone.

7

În noapte, un automobil care rulează cu o viteză fantastică pe şosea se opreşte cu un scrîşnet de frîne în faţa vilei Stone. Peste cîteva clipe, un altul i se alătură. Din ele coboară trei bărbaţi şi se îndreaptă grăbiţi spre vilă. Partea stîngă a clădirii e dărîmată. Restul, neatins. Comisarul Wim, unul dintre veteranii poliţiei districtuale, are comanda acţiunii. E un bărbat robust, intrat în a doua jumătate a vieţii. A avansat greu şi e comisar de 15 ani. Partizan al practicilor vechi, conservator la culme, e totuşi un tip agreabil, mai ales atunci cînd îşi dă aere de şef.

— Voi doi, adică Green şi Max, vă duceţi înăuntru. Eu voi studia dărîmăturile. Dacă vă împotmoliţi, cereţi-mi ajutorul. Nu întreprindeţi nimic fără aprobarea mea. Ţineţi legătura în permanenţă prin radio cu agentul din maşină.

În timp ce Max şi Green dispar pe uşa de intrare, bravul comisar începe să cerceteze dărîmăturile, răscolind cu piciorul mormanele de moloz.

— Accident sau explozie premeditată ? gîndeşte el, înfiorat de perspectiva unui caz interesant pe care-l visează din tinereţe.

Aripa dărîmată pare a fi construită ulterior şi n-are nici o legătură vizibilă cu restul clădirii. Sub moloz Wim nu descoperă nici o mobilă. La ce să fi folosit încăperea ? Zidurile rămase în picioare par vopsite într-un violet închis, fosforescent.

Comisarul îşi scoate nelipsitul său carneţel în care-şi trece deducţiile şi începe să noteze : „Lemnăria complet dispărută Camera goală, explozia s-a datorat unei cauze misterioase".

Cu carneţelul în mînă, agerul comisar porneşte mai departe, hotărît să-şi îndrepte atenţia spre partea intactă a casei. Nici o urmă suspectă nu-i atrage atenţia pe cărarea de pietriş din faţa vilei. Ocoleşte clădirea, ajungînd în partea din spate Aici, văzînd un lac mărginit de o pădurice, Wim rămîne uluit. Apa lacului parcă fierbe, iar peştii se zbat în aer. Şi. deşi e plină toamnă, teii sînt înfloriţi. Wim îşi notează febril în carneţel : „Cred că au intervenit fenomene supranaturale ; tot lacul clocoteşte". Aplecîndu-se cu băgare de seamă. comisarul vîră mîna în lac, dar o retrage brusc. Apa e glacială, iar el are acum pe degete ţurţuri de gheaţă. Buimăcit, poliţistul se uită speriat în jur. Ar fi vrut să-l cheme pe Green înapoi, dar orgoliul îl opreşte. Şi totuşi, îşi spune el, ar fi unica ocazie cînd s-ar putea convinge şi detectivul Green că există lucruri supranaturale.

Incearcă să se calmeze. Rupe o floare şi îi miroase parfumul suav asemănător cu al garoafelor. Zîmbeşte îngăduitor şi-şi continuă cercetările, căutînd lucruri noi, fiind ferm convins că

e primul ofițer de poliție care pătrunde în lumea misterioasă a forțelor oculte. Mergînd mai departe pe malul asfaltat al lacului, ajunge la locul unde *Lungul* culesese trupul căzut prin fereastră. Stratul de garoafe îi atrage atenția și se apleacă să studieze florile strivite. La atingerea zidului o durere ascuțită îl săgetează și o forță nevăzută îl trîntește la pămînt. Urechile îi vîjîie și cîteva momente comisarul stă paralizat. Încearcă să privească în preajmă, dar totul pare acoperit de o ceață densă, viorie. Cu mari eforturi se tîrăște din nou pe malul lacului, unde moleșeala îi dispare. Wim reușește să se ridice în capul oaselor. Surpriza și șocul avut îl hotărăsc să abandoneze — cel puțin deocamdată — locul de aici. Aproape alergînd și uitîndu-se mereu înapoi, comisarul ajunge la intrarea vilei. Se oprește o clipă ca să-și revină, apoi apasă butonul soneriei. Vizorul se deschide imediat și o voce cu un timbru ciudat îl întreabă :

— Ce doriți dumneavoastră ?

— Să intru, asta doresc.

Ușa se deschide și comisarul pătrunde într-un mic hol de primire. În fața lui, un valet într-o livrea pitorească așteaptă cu o tavă întinsă ; totul pare atît de firesc și de liniștit încît polițistul se întreabă dacă n-au fost cumva victimele unei farse de prost-gust. Mai ales cînd valetul rostește :

— Cartea dumneavoastră de vizită.

— Sînt de la poliție. Unde sînt ceilalți ?

— Cartea dumneavoastră de vizită ! repetă imperturbabil vocea. Altfel domnul doctor nu vă primește.

— Ia slăbește-mă ! O să mă primească. Spune-i că sînt de la poliție. Comisarul Wim. Domnul Stone mă cunoaște !

— Cartea dumneavoastră de vizită ! repetă pentru a treia oară valetul.

Enervat, Wim îl ia de umeri, împingîndu-l. Valetul însă nu se clintește. Comisarul se uită uluit la el, admirîndu-i în gînd cu oarecare gelozie, forța.

— Lasă fleacurile, băiete. Ia-o înainte și nu mai pierde vremea.

Impasibil, servitorul îl privește cu ochi parcă inexpresivi, parcă ironici. Wim se hotărăște să-l lase în plata domnului și să treacă pe lîngă el, însă, chiar în clipa cînd se strecoară pe sub brațul întins al valetului, acesta îl ridică în aer, ușa de la intrare se deschide automat și bravul comisar se pomenește rostogolindu-se pe scări, pînă jos, pe pietrișul de la capătul aleii.

Uluit și revoltat, polițistul se ridică și se repede la intrare, făgăduindu-i netrebnicului valet cel puțin zece zile de arest. Ușa însă rămîne închisă și, oricît apasă comisarul pe butonul soneriei, de dinăuntru nu se mai aude nici o mișcare. Din ce în ce mai nedumerit, stă o vreme cu urechea lipită de tăblia ușii, căutînd să se dezmeticească. Nu e doar la prima descindere și se pricepe să-și facă datoria. De data asta însă, totul se petrece altfel ca de obicei.

Cînd reușește să-și mai limpezească gîndurile, Wim notează cu febrilitate în carnet toate întîmplările și, bineînțeles, concluzia la care a ajuns : „Green și Max, desigur, au căzut într-o cursă. Bine c-am rămas eu afară. Voi căuta să-i salvez". Și, băgînd carnețelul în buzunar, scoate lampa electrică, ho-

tărît să cerceteze metodic din nou partea năruită a clădirii.

Iată dărîmăturile. Fasciculul de raze se plimbă peste tot. Zadarnic. Nici o posibilitate de comunicare nu se vede nicăieri. Şi totuşi e imposibil ca fosta încăpere să nu fi fost legată într-un fel cu restul vilei. „Ai impresia că aripa lovită de explozie era pur şi simplu o anexă care nu făcuse niciodată corp comun cu clădirea propriu-zisă". Totuşi acoperişul care mai atîrnă şi acum, susţinut de cîteva grinzi de beton, îl face pe comisar să şovăie atunci cînd vrea să-şi noteze în carneţel această observaţie. Şi în cele din urmă renunţă.

Nehotărît, nu ştie cum să acţioneze. Singura soluţie e să dea o fugă pînă la maşină să vadă dacă nu există noutăţi de la Green şi de la Max. Dar chiar atunci, ca într-un film, pe zidul neted se desenează o uşă. Wim ridică lumina lanternei spre deschizătură. În razele galbene apare chipul valetului care îl priveşte cu un zîmbet stupid. Scos din fire, comisarul se repede spre el, călcînd în neştire peste moloz. Suspecta apariţie se topeşte însă în beznă, odată cu uşa, iar Wim se izbeşte zdravăn de perete. În cădere alunecă pe un morman de cărămizi, care, dislocate, se împrăştie şi totul se surpă. Se prăbuşeşte într-un gol parcă fără fund. O groază superstiţioasă îl surprinde, şi din gît îi scapă un strigăt pe care n-ar fi dorit niciodată să-l audă vreun coleg invidios.

8

După ce-şi dau cartea de vizită, Green şi Max sînt invitaţi in holul de primire, iar valetul dispare. Cei doi se uită uimiţi după el. Uimiţi, pentru că nici o uşă nu marchează locul pe unde a plecat acesta.

— Drace, ciudată casă! rosteşte Max.

Curios şi amuzat totodată, Green priveşte atent pereţii. Cunoştea reputaţia doctorului Stone şi-l considera drept un savant destul de original. Ştia că intrînd aici nimic nu trebuia să-l mire. Totuşi de-abia făcuse cunoştinţă cu una dintre ciudăţeniile casei în care locuia preţuitul om de ştiinţă că detectivul a şi uitat ce-şi propusese.

— Uşile sînt mascate atît de dibaci încît nici cel mai destoinic expert n-ar putea să le găsească, murmură el cu admiraţie.

— Într-adevăr, confirmă sergentul privind în jur.

Un tablou de comandă cu şase butoane de diferite culori le atrage atenţia.

— Pe care dintre ele să fi apăsat valetul? spune Green tocmai în clipa în care servitorul se iveşte exact din peretele opus celui prin care se făcuse nevăzut.

— L-am căutat pe domnul Stone, dar nu l-am găsit. Poate e în laborator, dar acolo n-am putut pătrunde. Nu mai funcţionează uşa. O să mai încerc. Mai aşteptaţi?

— Da, vrem să vorbim neapărat cu dînsul. Şi cît mai urgent.

Valetul dispare tot aşa de brusc precum apăruse. Rămaşi singuri, cei doi încep să cerceteze cu minuţiozitate camera. Deodată un zgomot puternic îl face pe Green să se întoarcă. Într-un colţ, sergentul se luptă cu un necunoscut. Detectivul Green se furişează după un fotoliu şi îşi scoate revolverul.

N-are însă cum să tragă ; ar putea să-l rănească pe sergent. De aceea asistă neputincios la lupta mută ce se dă între cei doi, așteptînd o clipă prielnică spre a interveni. Căzuseră, pesemne, într-o cursă. Max pare mai puternic. În momentul însă în care e pe cale să-și doboare adversarul, sergentul e făcut K.O. Green sare în picioare, strigînd : „Sus mîinile !"

Necunoscutul se întoarce spre detectiv, îl privește amenințător și se năpustește asupra lui fără a lua în seamă revolverul. Green se răsucește fulgerător în lături și trage în trupul dușmanului toată încărcătura revolverului. Omul începe să bată aerul cu pumnii într-un ritm fantastic, apoi se prăvălește pe podea. O voce metalică, venind de undeva din tavan, începe să numere :

— Unu, doi, trei... șapte... *knock-down !*

Gîfîind, Green se reazemă de perete, apoi, după o clipă, izbucnește într-un hohot de rîs. Max, care tocmai se ridică frecîndu-și bărbia, holbează ochii la trupul prăvălit pe parchet, apoi la detectiv.

— Dacă ai ști cu cine te-ai luptat ! hohotește Green.

— Nu contează, bine că l-ai ucis.

— Da de unde ! Am tras în el șase gloanțe și el nu e decît... *knock-down*. Știi cine e ?

— De unde dracu ? A ieșit de după draperia asta tocmai cînd voiam să văd ce se ascunde în spatele ei.

Sergentul își scoate revolverul, văzînd că cel de jos începe să se ridice...

— Lasă-l, Max, gloanțele nu-l vatămă. E un robot. Un boxer-robot !

Voind parcă să confirme spusele detectivului, robotul se ridică, trece nepăsător pe lîngă ei și, ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat, dispare pe după draperie. Max răsuflă ușurat și zîmbește.

— E formidabil ! Habar n-ai și nici nu-ți doresc să știi ce pumn avea ! mai spune el, frecîndu-și din nou bărbia.

— Să cercetăm mai departe, rostește Green, adunînd de pe parchet cele șase gloanțe turtite.

După alte draperii se găsesc alți roboți sportivi : un jucător de ping-pong, un luptător și o masă de șah cu un adversar, de data asta sub forma unui simplu aparat electronic.

— Nostimă-i casa lui Stone ! exclamă Max.

— Cineva îmi spunea zilele trecute că Stone muncește ziua și noaptea. Iată însă că a găsit vreme să aplice cîte ceva din cibernetică și pentru clipele lui de relaxare.

În clipa aceea, valetul se ivește din nou :

— Îmi pare rău, dar stăpînul nu vă poate primi.

— L-ai găsit ? întreabă într-o răsuflare cei doi.

— Da. E în laborator Doarme.

— Doarme ? rostește nedumerit Green. Cum să doarmă în laborator ? Poate în dormitor ? !

— L-ai văzut dumneata ? intervine și Max.

— Da. N-am intrat, dar l-am văzut. Doarme întins pe jos.

Cei doi se privesc semnificativ.

— Condu-ne la el.

— Nu, asta nu se poate. Am ordin să nu las pe nimeni să intre atunci cînd domnul doctor doarme. Dacă vreți, puteți

aştepta pînă cînd se trezeşte. Aveţi la dispoziţie ping-pong, box, lupte, şah, spune amabil valetul şi trage draperiile. Dacă mai aveţi nevoie de ceva, sunaţi-mă. Răcoritoare găsiţi în dulap. Folosiţi butonul galben pentru citrice şi cel roşu pentru sucuri. Şi valetul dispare din nou prin perete.

— Ai observat? întreabă Green zîmbind gînditor.

— Ce?

— Ochii valetului. Ce inexpresivi erau.

— Ei şi?

— Cum, ei şi? Gîndeşte-te, ce naiba. Sau te-a năucit pumnul robotului?

— Crezi că valetul e...

— Desigur, Max. Fizicianul s-a înconjurat de roboţi. Se vede treaba că vila lui e plină de surprize. Principalul însă e să ajungem cît mai repede la el. Explozia ori necunoscuţii care l-au atacat l-au lăsat în nesimţire. Iată de ce valetul, care n-a fost programat pentru cazuri neobişnuite, văzîndu-şi stăpînul zăcînd pe jos a tras concluzia că e adormit. Cum ajungem la el? Nu cunoaştem casa. Să lucrăm metodic. Împărţim camera în două. De acord?

— De acord.

Green alege peretele cu tabloul de comandă. Pe care buton să apese? Îi e teamă să se lase în voia întîmplării. Poate că şi podeaua e glisantă. Totuşi apasă primul buton şi aşteaptă. Un zgomot uşor se aude în spatele lui. Detectivul se întoarce rapid. Un perete desparte acum camera în două, izolîndu-l de Max. Green bate cu pumnii în zid, dar de dincolo nu vine nici un răspuns. Apasă butonul următor. În peretele opus celui ivit, pe neaşteptate, se deschide o uşă prin care Green trece repede. Peste tot domneşte întunericul. Detectivul îşi aprinde lampa de buzunar. Pe cuier se află un pardesiu, iar pe jos o pereche de galoşi. Alături, pe o măsuţă, o tavă cu o carte de vizită: „Llyod Stephenson". Pentru Green e clar: înaintea lor intrase cel ce lăsase cartea de vizită. Să fi fost Stephenson? Plauzibil. Totuşi detectivul insistă multă vreme asupra galoşilor şi pardesiului. Pe cartea de vizită descoperă o pată minusculă uleioasă. O apropie de nas: cartea de vizită păstrează vag mirosul unui narcotic obişnuit. Deci în vilă se petrecuseră lucruri suspecte. Green parcă intuieşte cele întîmplate. Pe rînd, descoperirile următoare îl conving de justeţea presupunerii sale. Galoşii, dintr-un material obişnuit, sînt dintre cei pe care ai putea să-i găseşti pentru cîţiva cenţi în orice dugheană de la periferie şi pe care în nici un caz n-ar fi putut să-i poarte Stephenson. Pardesiul este însă dintr-o stofă bună şi detectivul înclină să creadă că aparţine industriaşului. Dar un prim amănunt îl face bănuitor: agăţătoarea uzată. Or, la un arbitru al eleganţei, cum îl ştia pe Stephenson, e ceva de neconceput. Green adulmecă mînecile veşmîntului. Ele exală un miros greu de ţigară proastă. Deci nu Stephenson fusese cel ce pătrunsese în casă. Pardesiul nu-i aparţinea. Detectivul îşi aminteşte că industriaşul fumează pipă. Un impostor se folosise de cartea sa de vizită şi pătrunsese în laboratorul fizicianului. „Valetul" spusese că era vorba de Lloyd Stephenson, dar se luase după cartea de vizită. Intenţiile intrusului erau,

desigur, legate de experiențele pe care doctorul Stone le făcea cu raza albastră.

Detectivul mai privește o dată în jur și, convingîndu-se că vestiarul nu-i mai putea releva nimic interesant, hotărăște să-l părăsească. O ușă pe care n-o observase cînd intrase e întredeschisă. Imediat ce se apropie de ea, canatul alunecă complet. O lumină orbitoare se aprinde, dezvăluind un hol monumental, sprijinit de colonade cioplite în cel mai autentic stil clasic. Luciul mozaicului strălucește în sute de culori. Aducîndu-și aminte de sfatul comisarului, Green face contactul micului aparat de emisie și transmite celor de afară tot ce vede :

— Și aici, în acest hol imens, ca și în celelalte încăperi, ușile sînt ascunse. Cercetez în grabă pereții tapetați sau îmbrăcați în mozaic. În cele patru colțuri ale odăii culoarea benzii sidefii de pe pardoseală se întărește, căpătînd o nuanță albăstrie...

Detectivul pune piciorul pe o placă și apasă. Din perete se ivește un bar asortat cu cele mai variate băuturi. Cînd Green își ridică piciorul, barul dispare. Apăsînd pe următoarea placă din pardoseală, urcă în mijlocul camerei o masă imensă pregătită pentru douăsprezece persoane, care își așteaptă parcă oaspeții. Green trece mai departe și acționează cea de-a treia placă. Lumina se stinge domol și în toată încăperea tremură un dans imaterial de raze, creînd o atmosferă stranie. O melodie ușoară se răspîndește stereofonic, îmbiind la visare. În locul mesei apare o fîntînă arteziană, în mijlocul căreia se află o mică estradă. O dansatoare indiană execută un dans străvechi. Green o privește cu atenție, impresionat de grația și de precizia mișcărilor.

— Ușor te poți păcăli, transmite el celor de afară. Mișcările sînt tot atît de firești ca ale unui om viu. Doar imobilitatea feței, același nemișcat și suav zîmbet, o trădează pe dansatoarea-robot. Credeți-mă că toate aceste surprize m-au făcut să uit că aici sînt pentru a ancheta cauzele misterioasei explozii. E timpul să rup vraja ! mai spune detectivul și-și ia piciorul de pe placa albastră. În lumina orbitoare care țîșnește din nou, reveria de cîteva clipe dispare ca o nălucire. Iată și ultima placă. O apăsare și se deschide o ușă. Detectivul trece repede prin ea. Cu un clinchet, peretele revine la loc, în urma lui Green. Întunericul care domnește acum e și mai pu-

ternic pentru ochii obişnuiţi cu neonul strălucitor din hol. Detectivul aprinde lanterna şi în conul ei gălbui vede că a pătruns în mijlocul a sute de aparate şi mecanisme, etichetate cu grijă ca într-un muzeu. Prin fața lui se înşiruie parcă aproape toată fizica învăţată la gimnaziu, de la scripeţi pînă la maşinile moderne de calculat. În fund, un grup de aparate foarte complicate, braţe de metal, jumătăţi de oameni, oameni întregi au o singură denumire: roboţi. Camera are o uşă aparentă pe care Green o deschide cu atenţie, luminîndu-şi cu lanterna calea. Un strigăt i se opreşte în gît. Lumina lămpii de buzunar dă la iveală o ființă înfiorătoare, ai cărei ochi luminoşi îl privesc crunt, inexpresivi. Detectivul îşi revine repede, dîndu-şi seama că pătrunsese de fapt într-un alt muzeu: prima lui cunoştinţă fusese o maimuţă riasă. Amuzat, Green transmite agentului din maşina poliţiei:

— Sînt în camera intitulată, desigur, „viaţa de-a lungul timpului". M-am speriat puţin cînd m-a întîmpinat strămoşul nostru comun, cimpanzeul. Se găsesc aici toate treptele de dezvoltare ale faunei terestre.

Pe partea aceasta uşa însă e din nou invizibilă. Mereu i se pune lui Green aceeaşi problemă a uşilor şi a trecerii dintr-o cameră în alta.

— Alo, Alin? Ştii ce-am găsit lîngă cimpanzeu? Cartea mea de vizită. Desigur că pe aici pe undeva s-a oprit valetul-robot cînd a vrut să mă anunţe doctorului. Laboratorul fizicianului trebuie să fie deci pe aproape. Dar pe unde să încerc? Cum să ies de aici?...

Clipele trec grele. Detectivul nu reuşeşte să găsească nici o urmă de uşă. Abătut, se aşază pentru cîteva clipe pe un soclu, recapitulîndu-şi toate întîmplă-

rile serii : un om intrase în vilă dîndu-se drept Stephenson. Cu ce scop? Unde se află acum? Dar industriașul? Valetul spusese că doctorul Stone doarme în laborator. Deci vizitatorul necunoscut fusese un agresor. De ce să-l fi atacat pe fizician? Fără îndoială că totul trebuia legat de apelul telefonic al Camelyei Stone. Dar unde este fata? De ce nu se arată? Și ce sens avea acel „arestați raza albastră!“? Robotul văzuse un singur om „dormind“. Deci intrusul dispăruse. Pe unde? Poate fi acum aici, după cine știe ce animal împăiat, pîndindu-mă și poate țintindu-mă cu arma.

— Și cînd te gîndești că undeva, lîngă mine, aproape de tot, e laboratorul, șoptește înciudat detectivul. Poate că un singur perete mă desparte de el.

Cercetînd din nou fiecare bucățică de parchet, fiecare perete, se convinge că nimic nu trădează prezența vreunei ieșiri. Începe să-l îngrijoreze soarta celorlalți, a lui Max și a comisarului Wim. De Max e mai liniștit. Il știe pe sergent un om inteligent și destul de descurcăreț. Wim însă, cu felul lui de a fi, putea produce o serie de încurcături, mai ales în afacerea asta atît de neobișnuită, pe care numai o judecată limpede și o imaginație bogată o pot descurca. Mai ales o imaginație bogată — calitate cu care nu se prea puteau lăuda atît de mulți polițiști din districtul XIV...

Gîndind cu rapiditate, detectivul se apropie de cimpanzeul la picioarele căruia este cartea de vizită. Pe aici, pe aproape, se află laboratorul. Pare greu de crezut că intrarea în laborator să fie prin muzeu. Desigur că e vorba de o ieșire spre alte încăperi sau de drumul mai direct al valetului spre locul de muncă al creatorului său. Dar care e această cale? Unde e ușa? Unde dau pereții muzeului? Unul dintre ei — în hol. Rămîn ceilalți. Spre care să-și îndrepte atenția? Green stă acum cu fața spre peretele pe după care bănuiește că e laboratorul. Spre dreapta sau spre stînga? Printre exponate, două culoare duc în două direcții. Excluzîndu-l pe cel pe unde probabil venise valetul cînd îl anunțase pe el, detectivul înaintează încet pe cel din dreapta, examinînd cu luare-aminte exponatele. Și iată! O maimuță care atîrnă pe o creangă are o labă mai lustruită, semn că fusese în repetate rînduri atinsă. Green strînge laba animalului și în fața lui se deschide, în sfîrșit, o ușă prin care năvălește o lumină puternică. Detectivul intră iute și, bineînțeles, peretele glisează și de astă dată în urma lui.

— Sînt într-o încăpere pătrată. În mijloc, două rînduri de fotolii dau impresia unei săli de spectacole... O să profit și o să mă odihnesc o clipă, transmite el celor de afară. Dar în momentul în care Green se așază pe catifeaua scaunului, lumina se stinge. În fața lui apare un ecran luminos de pe care îl privește un chip bronzat de femeie.

— Bună seara, domnilor, ce doriți să vizionați? întreabă ea cu glas plăcut.

Gîndurile lui Green încep să alerge frenetic. Oare să fie capabil ecranul să-i redea numai filme sau și aspecte din casă? Era un aparat de proiecție sau

un telemonitor în legătură cu camere locale de luat vederi? Instinctiv, Green se ridică în picioare. Lumina se aprinde și chipul femeii dispare. Detectivul se uită mirat împrejur. Nici un indiciu. Se așază, lumina se stinge, aceeași imagine în culori a crainicei apare, rostind cu aceeași voce melodioasă:

— Ce doriți să vizionați?

— Vestiarul, încearcă Green într-o doară și, victorie — iată încăperea cunoscută! Green tresare. Acolo, în vestiar, sînt oameni. E chiar comisarul Wim, care se ceartă cu valetul, și acesta îl aruncă afară pe scări. Apoi totul se cufundă brusc în întuneric.

— Arată-mi, te rog, explozia, mai cere detectivul.

Imediat, pe ecran apare un film sepia cu explozia de la Hiroșima. Privind mecanic imaginile arhicunoscute, Green își dă seama că ecranul nu putea să-i redea decît ceea ce avea imprimat pe benzile de comandă sau ceea ce se întîmpla în momentul transmisiei. Explozia, care avusese loc la ora nouă, nu-i putea fi arătată. Dacă ar fi știut ce cameră fusese acolo ar fi fost simplu. Enervat, detectivul strigă:

— Arată-mi laboratorul!

Proiecția nu se întrerupe. Desigur, trebuie deconectat aparatul, își spune Green și se ridică. Lumina năvălește în încăpere și se stinge în clipa cînd detectivul se lasă în fotoliu.

— Ce doriți să vizionați? îl întreabă din nou chipul nostim al crainicei.

— Laboratorul fizicianului Stone.

De data asta însă, imaginile apar suprapuse. Mai multe planuri își dispută întîietatea. Green își dă seama că, probabil, există mai multe laboratoare. După ce se ridică iar în picioare, rostește enervat:

— Numai unul dintre ele... unul!

— Laboratorul unu? întreabă vocea.

— Da, da, unul!

Ecranul redă imediat imaginea unuia dintre laboratoarele doctorului Stone. Masa de lucru pare răvășită ca după o luptă. Un aparat ciudat e răsturnat într-o parte. Obiectivul descoperă fiecare colț al încăperii cufundate într-o lumină obscură, izvorîtă dintr-o lampă de pe masă. Urmărind însă fasciculul care iese din lampă, obiectivul poposește pe podea. Acolo zace un trup omenesc. Corpul e căzut într-o parte, cu un aparat prăvălit peste el. Alături se vede o băltoacă, iar lîngă mîna chircită se ghicește un revolver ciudat. Omul e îmbrăcat într-un halat albastru de protecție.

— Fizicianul, strigă Green și, în culmea surescitării, sare în picioare. Emisiunea se întrerupe. Lumina năvălește în cameră. Pricepîndu-și greșeala, detectivul se așază din nou.

— Ce doriți să vizionați?

— Laboratorul! răcnește Green.

Pe ecran rulează mixajul de la început.

— Nu pe toate! Pe rînd! Arată-mi-l pe primul!

Dar imaginea continuă să se desfășoare amalgamat. Green nu remarcase faptul că prima dată spusese din întîmplare „unu", indicînd astfel fără să vrea numărul laboratorului. Ca un făcut acum, cuvîntul acesta nu se mai face auzit de pe buzele lui.

O senzaţie stranie de arşiţă îl cuprinde. Cerul gurii îi arde şi gîndul la barul pe unde trecuse îi sporeşte setea care pusese stăpînire pe dînsul.

— Stau aici fără nici o putere, transmite el, aventura se consumă pe undeva, pe alături de mine. Ah! Şi căldura asta! Mi-e o sete extraordinară. Mi-e o sete groaznică şi n-am de unde bea apă. Ah! cît aş vrea un pahar cu apă sau o coca-cola...

Şi iată că, asemenea întîmplărilor din basme, cuvîntul magic fusese rostit. În faţa lui se iveşte, din braţul fotoliului, un pahar plin cu un lichid maroniu, acidulat. Detectivul îl dă peste cap, privind mai departe vălmăşagul de imagini de pe ecran.

— Fenomenal, transmite el, am fost servit prompt de fotoliu cu coca-cola şi am băut-o ca un naufragiat. Alin, dragă, totul se petrece ca în „O mie şi una de nopţi"... Dar setea nu mi-a trecut. Cred că aş fi în stare să beau un butoi, un bazin întreg cu apă, o mare întreagă, vreau — şi rostind această tiradă, Green se ridică o clipă în picioare, apoi se reaşază.

Filmul cu laboratoarele se întrerupe şi ecranul este acoperit de imaginea unei nemărginite întinderi de apă. La orizont se vede fumul unei nave. Dinspre vapor, o barcă rapidă se apropie de cei doi oameni care se zbat în mijlocul valurilor. Doi marinari scot pe rînd naufragiaţii din valurile înspumate. Deodată, Green simte o furnicătură în şira spinării. Al doilea trup peste care obiectivul aparatului insistă într-un gros-plan reuşit este al celebrului Lloyd Stephenson, binecunoscutul preşedinte al firmei nu mai puţin cunoscute „Mondial Uranium". Figura contractată nu-l poate înşela pe detectiv. Barba asiriană a industriaşului şi cicatricea de sub ochiul drept au făcut deseori deliciul caricaturilor din ziare. Dar unde se pot petrece asemenea fapte de vreme ce instalaţia de telecinema o redă cu atîta claritate ?!

— Care sînt oare coordonatele ? întreabă cu sufletul la gură Green.

— Este ora douăzeci şi unu şi patruzeci de minute. Vă mulţumim pentru atenţia cu care ne-aţi urmărit. Noapte bună ! adaugă chipul drăgălaş şi ecranul se întunecă. Lumina pătrunde orbitoare.

(CONTINUAREA ÎN NUMĂRUL VIITOR)

VLADIMIR COLIN

DIALOGURI LITERAR-GALACTICE

(IX)

LONGEVITATE, LONGEVITĂŢI

Cel mai bătrîn om din lume, Ezekeli Arenze, s-a stins din viaţă în regiunea Arua, din nord-vestul Ugandei, la vîrsta de 170 de ani. N-a recurs la nici o soluţie ştiinţifico-fantastică. Era, probabil, analfabet. Cinci neveste i-au murit pe rînd de bătrîneţe, şi, din zece copii, doar cel mai mic (71 de ani) îi supravieţuieşte.

Dormi în pace, moş Ezekeli! Nu mă îndoiesc că ai fost un om de treabă. Iartă-mă deci dacă mă gîndesc fără să vreau la Mozart şi Shelley, la Eminescu şi Galois, la Andreescu şi Puşkin, la Lautréamont şi Poe şi Apollinaire, la multipla şi tulburătoarea constelaţie de luceferi prăbuşiţi înainte de vreme şi risipiţi în pulberi. Fireşte, n-ai nici o vină că raţiunea de a fi a omenirii, minţile ei cele mai strălucite, n-a depăşit vîrsta adolescenţei tale. Vina-i a lor. Au ars într-un an cît alţii în doi, în cinci, în zece, s-au secătuit cu necesară şi istovitoare fervoare, căzînd timpuriu pentru a se ridica veşnic în conştiinţa noastră. Şi totuşi...

Bărbatul care mă priveşte din fotografia asta are ochii trişti şi severi. Două cute amare îi brăzdează faţa trasă şi-şi strînge buzele cu o dureroasă încăpăţînare. Ar mai fi vrut să vorbească, ştiu bine, dar a înţeles că nu-i mai e îngăduit. Sfîrşitul era aproape. Şi atunci şi-a strîns buzele într-un deznădăjduit protest mut. Ar fi putut fi feciorul tău, moş Ezekeli. L-am fi putut vedea şi auzi. Ar mai fi scris încă o dată pe cît a scris şi i-am fi sorbit versurile, repetîndu-le atîta vreme cît specia noastră ar fi dăinuit. Nu îndrăznesc să formulez strigătul care se zbate în mine şi totuşi... totuşi...

— Despre cine vrei să vorbim astăzi? a întrebat Narmar.

Glasul fără inflexiuni m-a făcut să tresar. Fixez pîlnia galbenă şi rostesc fără voie parcă:

— Despre întemeietorul poeziei moderne,

CHARLES BAUDELAIRE

— Pari trist, prietene...

— S-a stins acum un veac, Narmar. Şi ar mai fi putut trăi.

— N-am înţeles niciodată prea bine ce se întîmplă cu voi. De ce nu rămîneţi în viaţă ?

— Oare voi nu muriţi, pe Circa ?

— Oh, atît de puţin... Parcă ţi-am spus că studiez Pămîntul de la 1234 de ani, nu ? Abia am părăsit universitatea. Voi însă vă stingeţi cu viteza de cădere a meteoriţilor... Ce aveţi răgazul de a întreprinde într-o atît de scurtă viaţă ? De cîte ori reiau legătura cu tine mă tem să nu aflu că...

— Intr-o zi ai să afli şi asta, Narmar. Şi totuşi, în scurta noastră viaţă, unii fac destul de mult. Iar alţii găsesc pînă şi timpul de a se plictisi.

— Vorbeşte-mi despre Baudelaire.

— Istoria poeziei e despărţită de trupul lui firav ca de o coloană nemuritoare. Inainte şi după. S-a născut, probabil, prea devreme. A fost, în secolul al XIX-lea, un om al secolului al XX-lea. Dar nu pot să-ţi vorbesc acum decît despre unele dintre preocupările lui, mai accesibile ţie. Intr-o zi a făcut următoarea însemnare : „Aproape întreaga noastră viaţă e închinată unor curiozităţi prosteşti. Există în schimb lucruri care ar trebui să stîrnească în cel mai înalt grad curiozitatea oamenilor şi care, judecînd după viaţa lor de zi cu zi, nu le-o deşteaptă de fel. Unde sînt prietenii noştri morţi ? De ce ne aflăm aici ? Venim de undeva ? Ce e libertatea ? Se poate ea împăca oare cu legea providenţei ? Numărul sufletelor e finit sau infinit ? Dar numărul pămînturilor locuibile ? Etc. etc."

— S-a gîndit şi la asta ?

— După cum vezi. De aceea, poate, a fost sensibil la neliniştitele întrebări ale lui Edgar Allan Poe (am să-ţi vorbesc de el altă dată), s-a apropiat cu înţelegere şi dragoste frăţească de „Povestirile extraordinare" ale confratelui său şi le-a tradus în franceză. O curiozitate de aceeaşi natură îi unea, dorinţa de a descifra tainele mulţimii de sfincşi ce înconjură omenirea. Visul lucid al amîndurora a fost acela de a găsi un nou filon pentru sensibilitatea şi intelectul omului chinuit de marile întrebări pentru care vremea lor nu avea răspuns. Poe a descoperit posibilităţile literare ale ştiinţei, cu tot cortegiul ei de enigme încă nedezlegate, fascinante şi stranii. Mai puţin încreză-

tor în virtuțile științei, Baudelaire l-a întîlnit pe tărîmul halucinant al Noului, atît de ciudat și de ispititor. Nu degeaba se arătase cîndva el însuși gata să se azvîrle în „Necunoscut, afund, spre-a da de ceva nou !" Dacă Poë e unul dintre iluștrii întemeietori ai anticipației, îi datorăm lui Baudelaire descoperirea „Povestirilor extraordinare", pe care traducerea lui le-a făcut cunoscute cititorilor din Europa, unde și-au cîștigat repede o faimă îndreptățită, pentru a fi abia ulterior recunoscute în America (Poë fiind pînă în ziua de azi mai apreciat pe vechiul continent decît în patria sa, din așa-zisa lume nouă). Meritul, nepieritor în ochii noștri, îi revine exclusiv lui Baudelaire. Estetul acesta a intuit și fiorul cosmic, a resimțit atracția marilor spații, pe care gîndul tinde să le supună...

— M-am întrebat de mult dacă poezia voastră ne-ar putea fi accesibilă...

— Ascultă ultimele trei strofe din „Tînguirile unui Icar" :

De-atîția aștri în roiri
Prin larga cerului bulboacă,
În ochii arși mereu îmi joacă
Doar sorii morți, din amintiri.

În van prin spațiile-opace
Rîvnii la capăt și la mijloc ;
Sub nu știu care ochi de foc
Simt aripa-mi că se desface ;

Și-n dorul frumuseții-nfrînt,
De-atîta slavă n-avui parte
Ca baremi numele să-mi poarte
Abisul ce-mi va fi mormînt.

— Și noi am cunoscut înfrîngerile anonime, a șoptit Narmar. Poate că, dacă ar fi exprimat o realitate exclusiv umană, poezia lui ne-ar fi rămas inaccesibilă.

— Știu și eu ? În definitiv, de ce ați înțelege o ecuație care închide o lege a materiei și v-ar rămîne străină poezia, ecuația unor constante fundamentale, ca : dragostea, durerea, regretul... ?

— Presupun că datorită contingențelor umane. Constantele amintite ar fi încețoșate de tradițiile voastre, de cadrul pămîntesc specific.

— Numai unele, Narmar. Există probabil niște constante formate de-a lungul mileniilor, datorită condițiilor de viață terestră. Mila, lăcomia, zgîrcenia ...Dar teama sau bucuria, de pildă ? Nu fac ele parte din patrimoniul inerent oricărui organism viu ? Și ce alt mijloc decît poezia le-ar putea vehicula „prin spațiile-opace" pentru a vi le comunica, ajutîndu-vă să le recunoașteți ? Zadarnic am încerca să vă explicăm durerea. O poezie însă v-ar face s-o simțiți. Și, pe măsură ce ați regăsi în mesajele poeților noștri reperele unor sentimente, ale unor „stări" familiare, s-ar putea încerca transmiterea unor constante umane specifice, la înțelegerea cărora ați ajunge prin combinații

gradate. Cuvintele noastre nu vă vor face niciodată să desluşiţi o culoare, să zicem. Dar neliniştea sau admiraţia?

— Ciudat, a spus Narmar. Mi-e greu să admit că o activitate în cel mai înalt grad specifică — pentru că în cel mai înalt grad determinată, condiţionată de realitatea terestră — ar putea deveni un mijloc de comunicare galactică.

— Nici eu nu ştiu dacă ar fi cu putinţă. Dar e un vis frumos.

— Oh, visele... Îmi amintesc, mi-ai explicat cîndva. N-am mai apucat să-ţi comunic că aici, pe Circa, nu se visează.

Am tăcut o clipă.

— Nu vreau să te jignesc, am şoptit apoi, dar n-aş dori să trăiesc pe Circa.

— Pentru că nu visăm? a întrebat Narmar.

Şi a rîs, aşa cum învăţase de curînd, făcînd să vibreze în pîlnia galbenă o crispantă succesiune de hîrşîieli cu sunet metalic. Am hotărît pe loc că nu era cazul să-l învăţ să viseze. Comunicaţia, de altfel, se întrerupsese.

Tăcut, am luat din bibliotecă „Florile răului" şi am deschis volumul la întîmplare.

O muritori! sînt mîndră precum un vis de piatră...

M-am potrivit mai bine în fotoliu şi, legănat de cadenţele centenare, am visat. Doi ochi trişti şi severi mă urmăreau din fotografie.

În atenţia colaboratorilor:

Materialele adresate redacţiei noastre trebuie să fie dactilografiate la două rînduri, pe o singură parte a filei, în cîte două exemplare. Fiecare lucrare trebuie să fie însoţită de un scurt rezumat.

Autorii ale căror materiale sînt acceptate vor fi înştiinţaţi în scris la adresa indicată, lucrările urmînd să apară potrivit necesităţilor redacţionale. Manuscrisele nepublicate nu sînt înapoiate.

VALERIAN AGALOPOL

aventura lui Gess

Drumul dintii fusese cel mai greu. Acum se obișnuise. Și totuși uneori în timpul zborului îl cuprindea amețeala cînd se răsucea brusc. Și era nevoit s-o facă, mai ales cînd schimba direcția.

Avusese grijă, de data aceasta, să ocolească grupul celor trei stele albe, căci în jurul lor nu găsea cu ce să se hrănească. Data trecută — adică a doua oară — era gata să leșine de foame, căci doar nu era să se hrănească cu o ploaie de meteoriți ce venea dinspre Andromeda! Acum zbura vesel și sătul. Devorase chiar ieri doi asteroizi. Se simțea plin de puteri și ar fi vrut să meargă unde i s-ar fi năzărit lui. Dar profesorul Nisu nu-i dădea voie. De fapt, dacă se gîndea mai bine, pesemne cei doi asteroizi fuseseră aruncați în calea lui tocmai de profesor, care voia să vadă, probabil, cît e el de pregătit și cum știe să acționeze. Ah, și mult ar mai fi vrut să mănînce odată toate rezervele pe care le avea cu el, să vadă ce mutră va face atunci profesorul Nisu!

De fapt, se hotărîse ca în momentul în care va ajunge în punctul maxim al traiectoriei de zbor să fugă. Îi plăcea să zboare singur prin spațiu, să meargă încotro va vedea cu ochii. Mai vorbise cu încă doi prieteni, Fais și Mis, să-l însoțească, dar aceștia refuzaseră. Nu degeaba spusese profesorul că sînt mai puțin înzestrați decît el și că nu pot pricepe anumite lucruri!

Mai avea patru zile de zburat pînă să încerce „evadarea". Își întinse brațele și încercă să adoarmă. Se lăsă cuprins de o amorțeală plăcută, căci un nor mic de meteoriți îi biciuia ușor spatele. Îi plăcea senzația aceasta, care-l furnica prin tot trupul. La un moment dat auzi un vuiet și întorcînd capul văzu că era gata-gata să se lovească de un soare care își urma, leneș, drumul pe orbita milenară. Cîțiva stropi aruncați de la suprafața acestuia îi atinseră picioarele, arzîndu-l. Se uită încruntat la globul incandescent și dacă nu l-ar fi înmărmurit teama de pericolul prin care trecuse i-ar fi aruncat cîteva cuvinte jignitoare.

Se hotărî să nu mai doarmă pînă va ajunge pe o planetă. Obosise tot stînd cu brațele întinse în sus și, încetinind viteza,

pentru a nu și le lovi de trup, le adună încet, pentru ca apoi să le stringă pe lingă șolduri.

Nu putu să-și dea seama cit timp zburase în această poziție, dar simți la un moment dat o vibrație în piept. Dacă era dureroasă nu știa sigur, în schimb semăna foarte mult cu un inexplicabil sentiment de dor și pasiune. Își dădu seama că profesorul Nisu il cheamă îndărăt. Se încăpățînă, aducindu-și aminte de ce-și propusese și continuă să zboare în aceeași direcție. Își mări viteza.

Pe măsură ce înainta, depășind de mult viteza luminii, simțea mai puternic în piept senzatia aceea chinuitoare. Într-un timp avu impresia că impulsurile dintre coaste scad. Nu se înșela. În curind nu le mai simți de loc și respiră ușurat, adinc, făcind un zgomot enorm, de parcă tot spațiul inconjurător s-ar fi strecurat in clipa aceea prin trupul său. Știa sigur că profesorul n-are să alerge după el și de aceea se bucură. Dar tot atit de sigur era că după ce se va sătura de hoinărit o să se intoarcă acasă.

Rămase intins pe o parte, privind cu nesat cum i se desfășura in fața ochilor albastra galaxie a Gemenilor. Mult ar fi vrut să se apropie și să cuprindă în brațe cițiva munti de pe planeta ce o avea acum in față. I se părea singuratică și puțin rușinată în goliciunea ei albastră. Era un albastru greoi, cu reflexe violete și pe alocuri străbătut de fișii înguste, azurii ca niște săgeți, ce o inconjurau asemenea unei aureole. În copilărie s-ar fi îndrăgostit de astfel de imagini, dar acum, cînd aflase că aceste planete sint reci și pustii, zîmbi puțin acru și continuă să zboare.

Și cum rămase plutind mai departe peste întinderile spațiului, avu o tresărire. Nu-și putu da seama dacă simțul de conservare il avertizase, dar se îndoia, căci ar fi trebuit să-l moștenească de la părinți, ca pe un caracter de specie. El însă nu avea părinți și nici specie precedentă. Poate că el era punctul de plecare pentru o nouă specie care va popula Cosmosul.

Încercă să pătrundă întunericul care-l inconjura. Dar nu descifră nimic. După citeva clipe de căutări zări silueta necunoscută undeva, in dreapta lui. Era ceva mai mică decit el (cu aproape un cap). Alergă grăbit în întîmpinarea ei. Aurora (îi aflase numele de pe banda albă și luminoasă așezată deasupra frunții) se depărta însă. Urmară clipe de urmărire. Și in această alergare înfrigurată cele două siluete desenau parcă pe un portativ imaginar fantastica simfonie a materiei care se caută și se contopește în formele cele mai variate ale sentimentului iubirii. Îndîrjindu-se, Gess o ajunse și făcind o piruetă trecu deasupra ei.

Zburau acum aproape paralel. Apropiindu-se mai mult, îi cercetă cu atenție silueta. Era zveltă și nespus de albă. Și ce ochi luminoși avea ! ! Se apropie mai mult de ea, atingînd-o. Îi simți căldura înăbușitoare, și trena lungă pe care Aurora o purta îi încălzi picioarele.

O privea îndelung, fără să se mai sature și se simți înfiorat, atît de înfiorat încît avu o tresărire bruscă. În curînd începu să tremure ușor, de parcă i-ar fi fost frig. Încet, fără să-și dea seama, degetele îi alunecară, mîngîind timide trupul strălucitor. Începu s-o stringă din ce în ce mai tare lîngă el. Ea se supuse, opunînd doar citeva zvîcniri foarte slabe.

Atunci Gess prinse curaj şi...

În clipa următoare braţele i se desfăcură fulgerător din îmbrăţişare şi cu o senzaţie de cumplită sfîrşire rămase în urma ei, privind-o cum se depărtează. Începu apoi să cadă, fără să-şi dea seama de sine şi parcă avu aceeaşi senzaţie ca atunci cînd se trezise prima oară la viaţă. Doar că acum înceta să mai existe. Îşi dădea seama de acest lucru, dar rămăsese inert, fără să mai poată face nimic.

Gîndul întoarcerii îl fulgeră în acea clipă, însă nu ştia dacă va mai reuşi.

. . . .

Profesorul Nisu privea colosul de oţel din faţa lui, care rămăsese cuminte, cu cele trei milioane de tone culcate pe o parte, aşteptînd verdictul.

Intr-o parte, ceilalţi doi coloşi, Fais şi Mis, zîmbeau ca doi ştrengari, presimţind că de acum înainte şi Gess va fi la fel de „limitat" ca şi ei.

— Te-ai întors acasă ciuruit ca o sită! exclamă profesorul şi supărat începu să demonteze aparatul care-l făcuse pe Gess, nava-robot, să fie pentru cîteva zile asemenea oamenilor care-l construiseră.

Şi dacă acest bătrînel de 583 de ani ar fi filozofat vreodată, sigur că acum şi-ar fi zis: „Cine are, să-i trăiască, cine nu, să nu-i dorească!"

UMOR de CONSTANTIN MIHAI

— Şo, pe el, Azorică!!!

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

● ● august 1967

PREȚUL 1 LEU 41007